

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1661

av Jabar Amin och Marco Venegas (MP)

Höjning av mineralavgiften

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en avsevärd höjning av mineralavgiften.

Motivering

Våra gruvor är viktiga för vårt land. De bidrar till att säkra det som vi själva behöver. Dessutom bereder gruvindustrin också arbetstillfällen för många i eller i närheten av där gruvverksamhet pågår. Men gruvor kan också orsaka miljöförstöring. Vidare kan gruvverksamhet påverka andra näringar som exempelvis rennäringen, turismen och friluftslivet negativt.

I dag finns det 16 metallgruvor i Sverige, varav flera i Västerbotten. Men någon gruvskatt finns fortfarande inte i Sverige; det som finns är en mineralavgift på 2 promille av värdet på malmen som brutits under året varav 0,5 promille går till staten. Enligt statistik från myndigheten Bergsstaten inkom totalt under 2013 knappt 2 miljoner kronor till staten i mineralavgift från alla gruvor i Sverige. I andra länder är det helt andra procentsatser som gäller.

Det finns flera skäl till att införa en gruvskatt. Ett skäl är att en större del av de pengar som gruvbolagen tjänar ska gå tillbaka till samhället och lokalsamhället och på så sätt bidra till jämnare fördelning. Ett annat skäl är för att ersätta samhället för de kostnader på vägar och annan infrastruktur som driften innebär.

Många gruvprojekt drivs av utländska investerare eller bolag, och de betalar således ingen skatt i Sverige. Gruvkommunerna får ingen del av vinsterna om gruvarbetarna pendlar in och skattar i andra kommuner.

Den nuvarande mineralavgiften på 2 promille är egentligen inget annat än ett skämt. Kostnader och miljöförstöring drabbar lokalsamhället medan intäkterna i många fall nästan helt uteblir – detta bland annat eftersom bolag inte betalar kommunalskatt eller miljöavgifter och eftersom gruvorna ibland drivs med hjälp av inbussad personal, vilka utnyttjar lokalsamhällets service men inte betalar någon skatt på orten.

Problemen förstärks av att gruvbolagen inte avsätter tillräckligt med pengar för att ta hand om miljöproblem som uppstår på grund av gruvverksamheten medan den pågår och/eller efteråt. Det är inte ovanligt att gruvor går i konkurs och att medel till sanering saknas, till exempel när en gruvdamm brister (9 dammbrott de senaste 60 åren, alla med allvarliga och kostsamma konsekvenser), varför kommunerna sitter med mycket stora ekonomiska och miljömässiga risker.

Vi ska inte acceptera att gruvbolag driver en gruva under en kort tid och sedan lämnar efter sig djupa sår i marken och försvinner utomlands med vinsten. Vi ser ingen rimlighet i att samhällskostnader kopplade till en gruvexploatering, i form av infrastruktur, samhällsplanering och framtida miljösanering, ska hamna på skattebetalarna, medan gruvbolagen försvinner med vinsterna.

Vi menar att en avsevärd höjning av mineralavgiften är nödvändig. De pengarna kan läggas in i en fond. Delar av den inbetalda skatten ska återgå till lokalsamhället. Den andra delen ska reserveras för utveckling och omställningen till ett miljövänligt och klimatsmart samhälle och kommande generationer. Hur stor respektive del ska bli bör bli föremål för en utredning. Riksdagen ska tillkänna för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en avsevärd höjning av mineralavgiften.

.

Jabar Amin (MP)

Marco Venegas (MP)